

Analýza strategických dokumentů ITS ve Finsku

1. Současný stav znalostí ITS (strategické dokumenty ITS, zhodnocení C-ITS)

Finsko se snaží být světovým lídrem v automatizaci dopravy a zajistit regulační a provozní prostředí, které podpoří rozvoj automatizace nejlepším možným způsobem. Finsko má potenciál, pomocí kterého lze realizovat propojenou a automatizovanou dopravu a ITS. Proto podporuje projekty, které zahrnují mezinárodní regulaci různých druhů dopravy, rozvoj interoperabilní infrastruktury, zařízení pro automatizovanou dopravu, zavedení 5G síťové technologie, zvýšení kvality a využití dopravních dat, zlepšování kvality satelitního určování polohy. Finsko disponuje vysokou úrovní odborných znalostí a technologií potřebných pro využití automatizace. Spektrum aktivit přesahuje celé odvětví dopravy, od zavedení autonomní námořní dopravy k automatizovaným zkouškám vozidel na veřejných silnicích, mimo jiné i použití bezpilotních letadel a modelů létání.

Cíle v oblasti ITS pro rok 2020

- Zvýšení produktivity řízení dopravní infrastruktury a v dopravním systému samotném zvýšení o více než 10 % nad zvýšení obecné produktivity
- Inteligentní dopravní systémy mají pomoci zachránit 50 životů ročně na silnicích
- Budou významně redukovány emise skleníkových plynů způsobených dopravou (přesné hodnoty budou stanoveny v roce 2010 po ukončení aktuálních studií)
- Vzhledem ke zvýšení účinnosti dopravních řetězců a logistických terminálů budou sníženy náklady soukromého sektoru logistiky na téměř stejnou úroveň jakou mají hlavní mezinárodní firmy
- Ve velkých městských aglomeracích bude sníženo zpoždění způsobené kongescemi o 20%
- Veřejná doprava, cyklisté a chodci budou tvořit více než 20% podílu všech cest
- Finsko bude jeden z pěti nejpokrokovějších národů na světě po aplikování ITS produktů a služeb
- Finsko bude vyrábět a exportovat významné množství ITS produktů a služeb
- Zákazníci budou spokojeni s plynulostí cestování a informováním ve všech fázích cesty (minimum 80 % spokojených zákazníků).

NAP:

Finská dopravní agentura je v současnosti jediným poskytovatelem minimálních univerzálních služeb v oblasti bezpečnosti silničního provozu spojených s poskytováním dopravních informací ve Finsku. V souladu s nařízením Komise 886/2016 finská dopravní agentura vydala formální prohlášení, že poskytování služeb je v souladu s požadavky a specifikacemi delegovaného orgánu Nařízení. Ministerstvo dopravy a spojů určilo Finskou agenturu pro bezpečnost dopravy, aby posoudila, zda jsou požadavky stanovené v nařízení v přenesené pravomoci poskytovatelů služeb věnovaných dopravním informacím. Doposud

Finská agentura pro bezpečnost dopravy nezaznamenala žádné odchylky nebo nesrovnalosti v poskytování služeb ve Finsku.

Co se týče NAP – Safety-Related Traffic Information (SRTI) v roce 2016 Finsko uvedlo, že má funkční NAP pro SRTI.

V současné době NAP (Digitraffic) nenabízí žádná parkovací data pro nákladní vozidla. Řešení je však v plánu. V první fázi je plán přivést statické informace o odpočívkách na národní silniční síti do společného evropského informačního portálu.

Finsko zavedlo postup pro posuzování shody a používá harmonizované prohlášení o shodě vypracované EU EIP spolu s TISA. Národní orgán pro posuzování shody je stejný jako prováděcí orgán. Ve Finsku bude tuto roli pravděpodobně vykonávat Finská agentura pro bezpečnost dopravy.

Případné doplňující informace o NAP jsou uvedeny v dokumentu „EU EIP SA46 Annual NAP report – 2018“.

Plánování a realizace ITS-systémů vychází ze strategických dokumentů „Finland’s Strategy for Intelligent Transport“ (Finská strategie pro inteligentní dopravu) a „Directive 2010/40/EU Progress Report 2017 Finland“ (Zpráva 2017 dle Směrnice 2010/40/EU za Finsko)

2. Vybrané důležité projekty/opatření (Best practices)

- Digitraffic a Digiroad
- Cílový stav dopravních informací (LIKETTA)
- Sběr a analýza dat o mobilitě
- Multimodální informační služby veřejné dopravy
- Editor trasy a časů
- Proaktivní přístup k údržbě v silniční infrastruktury
- Digiroad (www.digiroad.fi).
- Digitraffic (www.digitraffic.fi).
- Inteligentní podpora pro těžká nákladní vozidla v přístavu
- T-LOIK (nový integrovaný systém řízení dopravy pro silniční dopravu)
- Systém varování před soby
- Nordicway2
- Testovací projekty automatizace silničního provozu Testy automatizaci silničního provozu (projekt AURORA, OHJOA, ROBUSTA, Oulu Zone, Living Lab Bus, 5G-SAFE)

3. Závěry a doporučení pro ČR

- Minimální vazba na ostatní dopravní módy (striktní dodržení definice Směrnice 2010/40/EU)
- Dokumenty jsou strukturálně obdobné s českými relevantními dokumenty
- České projektové karty jsou podrobnější
- Podrobně jsou uvedeny KPI
- Při stanovení cílů v oblasti ITS došlo ke stanovení konkrétních měřitelných cílů kongesce, spokojenost cestujících, podíl MD (**doporučení pro ČR**)
- Velký důraz je kladen na projekty týkající se testování autonomních vozidel i na národní úrovni (**doporučení pro ČR**)
- Výzkum a vývoj se soustředí hlavně na:
 - autonomní dopravu
 - CCAM (kooperativní síťová automatizovaná mobilita) (**doporučení pro ČR**)

4. Zdroje

- Finland's Strategy for Intelligent Transport
- Directive 2010/40/EU Progress Report 2017 Finland